

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CARAS GUAPAS.

Fotografía de Boyer.—París.

Fotografía de Nadar.—París.

Quan aquesta boca riu,
¡ay, quinas cosetas diu!

¿Per qué gira 'ls ulls al cel?
¡Si no es tan amunt la mell!

LA FATXADA DE LA SEU.

II.

Sí, senyors, que hi ha negoci.
(Un servidor.)

En la quarta desena del present sigle XIX, ó com si diguesses per l' any 1840 y tants, reynava entre 'l Cabildo de la Catedral de la noble y antigua ciutat de Barceloburg (Alemania) una alegria extraordinaria. S' havia celebrat, ab gran esplendor, la festa de la Purissima Concepció, y 'ls prebendats, com de costum en semblant diada, estavan reunits baix la presidencia del bisbe Martinovitch, que llavors regia la Seu barceloburguesa, pera cobrar lo que se 'n deya *lo dret de la llosada*.

Com lo lector ignorará sens dupte que era aquest dret (avuy suprimit, segons noticias) y en qué consistia, no tinch cap inconvenient en fé'se'n dos quartos.

Tots los emoluments qu' entravan á la Catedral, sense un objecte determinat, los donatius, almoynas y sobre tot l' assignació de tot prebendat, que per faltar al cor, *li escanyavan la bossa*, es á dir: li imposavan la pérdua del jornal de aquell dia, anava á formar part del fondo de la llosada, constituhit en una gran caixa y compost tot ell de petits florins d' or (xinxóns).

Arribava la diada de la Purissima, y terminada la festa religiosa s' obría la caixa, las monedas d' or resplandían com una fornal, y tots los prebendats empunyant una gran llosa, ó siga una cullera de fusta com la que usan los pagesos, anavan un darrera l' altre enfonzantla en lo tesor, y tot lo que podían treure una vegada, era seu. De aixó se 'n deya cobrar *lo dret de la llosada*.

Donchs, en l' any de referencia, la caixa estava plena á curull. May s' havia vist una cosa semblant. Aquell inmens pilot de xinxóns reflectia en los ulls dels prebendats. ¡Calculin ab quin gust hi pegarian cullerada!

Ningú tractava de averiguar de ahont procedia aquell augment.

Y no obstant l' opulent Samuel de la tribu de Roboam, lo juhéu acaudalat que sab ahont jau lo dimoni, al cap de quaranta anys de aquella fetxa, s' ignora cóm ni de quina manera, lográ descobrirho.

Un feligrés de bona pasta, al morir, havia legat al Cabildo Catedral una cantitat respectable ab l' encárrech de que s' invertís en la construcció de la fatxada de la Seu, atenintse á certs detalls arquitectónichs dibuixats en un pergami que 's guardava en l' arxiu de la Seu barceloburguesa. Cas de que la fatxada no 's construís, la cantitat legada tornava al seus heréus. Pero 'l testador se descuidá de fixar un terme pera la construcció, de manera que als heréus que en un principi reclamavan, se 'ls hi responia:

—No ha arribat lo cas de la devolució: la fatxada la farém quan ho tinguém per convenient... ningú 'ns ha fixat terme... es inútil que reclamin.

Y no hi havia més cera que la que cremava. De manera que considerant inútils las reclamacions, al últim ho varen deixar corre, y la cosa va olvidarse.

Cóm s' ho arreglá l' espavilat Samuel per

descubrir tots los antecedents de la cosa, verdaerament ningú més qu' ell podria dirho; pero es prou llest pera guardarse aquesta classe de secrets.

Lo fet es que 'l juhéu ab sas trassas y manyas trobá al heréu de aquell testador de bona pasta que havia fet lo legat, y entenentse ab ell, li comprá per 48,000 marchs lo dret de recobrar la suma destinada á construhir la fatxada.

Amagá l' escriptura de compra, y 's disposá á fer ell lo que ja devia haver fet lo Cabildo.

Lo bisbe Cataling que ignorava per complert tots los antecedents del assumpto, escoltá á Samuel quan aquest se li presentá oferintse á fer la fatxada. Pas á perque la construcció 's basés en los detalls del ja citat pergami del arxiu, afrontant lo rebombori que aixó promogué entre las personas de gust erístich depurat, qu' eran molts en la civilisada ciutat de Barceloburg. Y Samuel anava fent la seva y callava.

L' Academia de Bellas Arts de Berlín aprobá 'ls planos, que sempre 'ls académichs han sigut molt aficionats als bunyols... Comensaren las obras y 's realisaren ab pasmosa celeritat... Lo contratista, qu' era 'l mateix juhéu Samuel, anava retallant d' aquí, retallant de allá, introduhint en lo pressupost tals economias, que las personas entesas suposavan que dels 800,000 marchs que havian de costar las obras, se 'n havian estolviat la meytat ó més de la meytat.

Se digué si l' emperador de Alemania assistiria al acte de la inauguració de la mesquina fatxada: afortunadament se pogué evitar que 'l poderós soberá se trasladés á Barceloburg, sens més objecte que aguantar la capa de un negoci de juhéu.

* * *

Perque, construhida la fatxada, lo negoci estava bé.

No faltava més que liquidarlo. Y ja es sabut qu' en liquidacions ningú li passa la má per la cara al famosíssim Samuel.

Per fi desenvayná l' arma. Per fi 's presentá com poseedor del dret de recobrar lo legat fet al Cabildo pera la construcció de la fatxada. Ja no podían dirli lo que deyan als heréus directes pera tréures'ls del davant: ja no podían dirli que la fatxada la farían quan ho tinguessen per convenient, perque la fatxada es feta, y no sóls feta, sino per ells mateixos acceptada y aprobada ab tots los ets y uts per la Academia de Bellas Arts de Berlín... Per lo tant, vingan los quartos bitllo, bitllo: lo capital integre del legat y 'ls interessos del mateix durant tots aquests anys, y donguin gracias á Déu, de que per ser ells, no 'ls exigeixi 'ls interessos dels interessos.

Figúrinse, si al tenir noticia de aquesta engallinada, no 's quedaria 'l bisbe Cataling ab la boca oberta en rodó, tal com lo deixarem al final del anterior article.

¡A ell, á un home tan net de clatell, jugarli aquesta trastada!... ¡Semblava mentida!...

Lo primer que preguntá, es ahont havían anat á parar, en qué s' havían invertit aquells fondos que 'l juhéu reclamava. S' inquiriren antecedents, y després de molt buscar se adquirí la trista convicció de que se 'ls havia xuclat lo fondo de la *llosada*, avuy en desús.

Tota aquella alegria esbojarrada del Cabildo del any 40 y tants, al contemplar la caixa plena á curull, se torná afficció y desespero pèl infortunat bisbe Cataling. Perque, intentar una res-

titució era impossible, desde 'l moment que 'ls beneficiats y 'ls canonges qu' en aquell temps pegavan cullerada al tresor ja no eran de aquest mon y no havian deixat fills, á lo menos fills coneguts, que poguessen respondre de aquelles sumas.

* * *

Horas molt amargas passá 'l Prelat.

En un moment d' enuig, fins pensá en fer derribar la fatxada, pera frustrar las tretas de Samuel. Pero la fatxada havia merescut la seva aprobació, la aprobació de la Academia, y qualsevol resolució *ab irato* podia costarli la mitra, 'l báculo, 'l anell y 'l pectoral.

No hi havia remey.

Lo pobre bisbe Cataling s' abandoná á la seva sort infausta. Ni deixantse de fumar, ni introduhint las majors economias en la taula, ni privantse de tots los regalos de la vida podia reunir alguna cantitat ab la qual desarmar de moment al insaciable Samuel, empenyat en cobrarho tot de una vegada, 'l capital y 'ls interessos.

Lo juhéu acudí als tribunals de justicia, y ¡oh

escándol!... ¡oh abominació! la Seu de la noble, de la católica ciutat de Barceloburg (Alemania) sigué embargada.

Lo Cabildo sigué declarat en *quiebra*... la Catedral sigué posada á pública subasta, oferta al millor postor.

Algúns que haurian pogut adquirirla s' abstinieren de ferho.

Un ricatxo deya:

—¿Cóm volen que compri un edifici que té una fatxada tan lletja?

Resultat, que després dels tres anuncis, y declarantse desert lo concurs, l' edifici de la Seu de Barceloburg, previas totas las formalitats de la justicia alemana, sigué adjudicada al opulent Samuel, de la tribu de Roboam, en pago de sos crédits contra 'l Cabildo.

Y Samuel, qu' encare que 's deya convers, no ho era ni molt menos, un cop se trobá dueny absolut del immoble, transformá la Catedral en Sinagoga.

De aquesta feta, la majoria dels barceloburguesos, los més metalisats, los admiradors de tots los gran negocis y de tots los grans nego-

LA BOTA MIRACULOSA.

Un dels quadros que cridarán més la atenció en la Exposició de Pintura.

LYON D' OR.

(SEMBLANSAS PROFANAS.)

Lo rótul de la porta.

ciants, seduhits per Samuel, han abjurat sas creencias católicas y s' han fet juhéus.

Y 'l bisbe Cataling, purga ab una gran austeritat la sèva imprevisió... Y fins suposa algú que perque la penitencia que s' ha imposat siga completa, fuma d' estanch.

P. DEL O.

DESCUBRIMENTS DEL COR.

SONET.

—¡Ay Lola, que m' agradas!—¿Potser sí?
 —Fa molt temps que t' estimo.—¡Vols callá!
 —¿Y jo que no t' agrado?—Pots contá.
 —¿Y tu que no m' estimas?—Fuig d' aquí.
 —Confessa la vritat.—¿Qué tinch de di'?
 —Que ja tens foch al cor.—¿De quán ensá?
 —Desde 'l dia que jo n' hi vaig calá
 estampant un petó en lo teu pit fi.
 ¿Suspiras? prou m' estimas.—Y ara, ¿jo?
 —En vá, oh sí, dissimulas la passió
 que causa lo volcá que encent l' amor.
 —Aixó es bó.—Ton sospir ho ha descubert;
 donchs ell es, Lola hermosa, ell es per cert
 lo fum del foch que hi ha dintre ton cor.

A. ROSSELL.

LO BOTIGUERET.

I.

—Vaja—diu en Manel, trayent lo cap fora de la entrada y deixant sobre 'l vetllador la botina qu' está cusint:—vaja, al últim sembla que han

llogat la botigueta d' aquí al davant. Me 'n alegro, perque aixó de veure tot lo dia aquesta porta tancada, 'm donava tristesa. Ara al menos tindrè un vehí ab qui conversar... y hasta potser un parroquiá nou. ¡Molt serà que en tot lo referent á adobs de calsat no se serveixi de mi!—

Y 'l bon ataconador, suspenent provisionalment la feyna, se posa á inspeccionar lo que passa en la botiga del davant. Lo carrer no es gayre ample, y sense dificultat pot enterarse de la conversa que sostenen los dos personatjes que en la botiga 's troban.

—¿Veu?—diu un d' ells:—l' aparador no més ha d' arribar fins aquí. Lo taulell me 'l coloca á aquesta part, y desde terra fins á aquesta mida, tot han de ser armaris y prestatjes. ¿Quánt temps li sembla que necessita per fer tot aixó?

—¡Psé! Ben contat y debatut, no se 'n pot traure res de vint dias.

—¿No s' empenya en ferho en quinze?

—¡Hombre!... ¡si tant convingués!

—Sí que convé; molt. Desde 'l moment que estich dicidit á establirme, cada dia que perdo 'm sembla un any.

—Bueno, donchs mirarém d' enllestirho com més aviat millor. Jo sí que... tots los que 'm coneixen li poden dir: no hi ha com en Vicents per treures depressa la feyna de las mans.

—Pues á veure cóm se porta...—

* *

L' endemá, á las sis del mati, de l' un cap al altre del carrer se sent lo soroll que arman tres fadrins fusters, picant, serrant, ribotejant y remenant posts y llatas.

LYON D' OR.

Aquest es lo trajo que s' hauria de portar per anar á la taberna alemana.

L' únich que desdiu del conjunt son los dependents, que semblan mossos d' esquadra.

Quan en Manel arriba á las vuyt, per parar los seus trastets d' ataconador en lo recó de la entrada que usufructúa desde fa una pila d' anys, la botigueta del seu davant sembla una mestransa.

Pas á pas, com qui no fa mal á ningú, lo curiós sabater atravessa 'l carrer y 's fica en mitj dels encenalls, disposat á fer cantar los fusters.

Y tan bona manya s' hi dona, que al poch rato ja ho sab tot. La botiga será de betas y fils y articles parecuts. L' amo es un xicot solter que ha tret una rifeta y s' emancipa establintse. Se diu Badó y sembla que t' ganas de treballar y ferse home.

—¡Bon vehi!—exclama en Manel, tornant al seu cau:—¡bon vehi! M' hi jugo qualsevol cosa que farà carrera.

II.

Ha passat un mes.

La botiga ja está oberta. Y no es una senzilla tenda de betas y fils com suposavan los fusters, sino una verdadera botigueta de robas, cretonas, llustrinas, mocadors de pita, cintas, cordóns, trenzillas... de tot.

L' amo, en Badó, hi es sol, ab un aprenentet

qu' escombra 'l carrer y va á buscarli 'l menjar, porque 'l jove no deixa un moment la casa.

Al principi las vendas no son massa abundants; pero á mida que 'l vehinat se 'n adona, la parroquia va augmentant. Hasta li han tret un motiu al amo de la tenda: li dihen lo botigueret ros.

Y es que realment en Badó es un xicot simpálich y agradable á tot serho. De bona mida, una mica grasset, ab una barba bastant ben cuydada y completament rossa, t' un ayre atractiu que 'l fa volgut de tot lo carrer.

—¿Qué tal?—li diu devegadas en Manel, quan lo botigueret surt al portal á respirar una estona:—¿marxa bè aixó?

—Per ara no me 'n puch queixar. Sempre m' anés aixis... Miri, fins ara no havia tingut en tot avuy un moment per pendre la fresca.

—Vaya, vaya, me 'n alegro de debó...—

Y no exagera gens lo botigueret. La fama de la seva casa s' ha extés ja per tot lo barri. Alló es una professó feta desde que obra fins á las deu del vespre que tanca. Modistas, sabateras, cotillayres, sombrereras... hasta senyoretas que fan ganxet y brodan al realce y al céfiro, se serveixen dels articles que ven en Badó.

—¡Aixó es un *Siglo* en petit!—diu ell de vegades, rihent.

*
* *

Cada vespre, al tancar, lo botigueret se 'n va à passar un' horeta à casa de la sèva promesa, la Carolina, una honrada filla d' uns menestrals, ab qui tè relacions desde molt avants d' establirse.

En una forma ó altre, més curt ó més llarch, lo resúm de la conversa de cada nit entre 'ls dos enamorats es sempre 'l mateix:

—¿Promets que no deixarás may d' estimarme?

—May, tonta, may...

—¿Y que 'ns casarém aviat?

—Tan aviat com me veji las orellas. Si 'is negocis me segueixen com ara, avants de mitj any serás botiguera.—

III.

S' ha cumplert la promesa de 'n Badó.

Han passat sis mesos, y la que avants era la sèva xicota es avuy la sèva senyora.

Lo dia del casament, tot lo barri estava soliviantat: la noticia havia caygut sobre aquella gent senzilla lo mateix que una bomba.

—¡Lo botigueret ros se casa!

—Ab la filla d' uns llauners de per allá al Padró.

—¡Miréu que callat s' ho portava!

—¡Ha tingut una bona sort aquesta noya!

—¡Tira peixet!—

Y en Badó, mentres tant, introduhia en la botiga la nova mestressa y li deya ple de noble entusiasme:

—Ab la tèva ajuda, aquesta tenda será la font de la nostra prosperitat.—

L' únich que 's mantenia reservat era l' ataconador: l' home 's gratava 'l clatell y 's contentava ab murmurar de certa manera:

—¡Ay ay ay!—

*
* *

Com si la sèva estrella s' hagués eclipsat repentinament, desde que en Badó es casat, la botiga va cada dia en decadencia.

Aquella fama dels sèus mocadors s' ha perdut. Lo crèdit de las sèvas cretonas s' ha acabat. La reputació dels sèus fils s' ha fós.

Contant las horas en silenciosa amargura, lo botigueret veu transcorre 'ls días y las semanas, comparant la quietut de llavoras ab l' animació d' altre temps. No entra un' ánima, no passa ningú... no ven res.

¿Li haurán malehit la botiga? ¿haurán cambiat las modas? ¿será alló fill de la crisis que se sent per tot arréu?

Una tarde en Manel, encenent un cigarret s' acosta à la sèva porta y li pregunta com de costúm:

—¿Cóm marxa aixó?

—Malament: no faig res...—respón en Badó sense dissimular la sèva tristesa.

—¡Ah! Es natural...

—¿Natural? ¿natural es que avants vinguessin aquí las donas en romeria y ara no se 'n veji ni una?

—¡Home!—diu l' ataconador donant una gran xuclada al cigarro y llensant després lo fum ab molta pausa:—¿qué vol que vinguin à buscar ara las donas aquí?... ¿no veu que vosté ja es casat?

A. MARCH.

RUCHS.

Jo conech lo senyor Roch, que com tè diners es rich; sense dona, sense amich, visquent mal per gastar poch; donchs jo de la opinió soch, perque callarm'ho no puch, que podent viure com duch y viu com un pobre, crech que á qui fa aixó dirli dech que no es home, qu' es un ruch.

Aquell que pensa molt poch y ja tè més anys que un drach y encare 's vesteix de frach, veyent que li cau lo moch li sembla sentir lo foch de un amor que no te such, siguent com es vell xaruch, per mi no es home; jo dich, y per sostenirho estich, que no es pas res més que un ruch.

Y al politich que en tot lloch treballa com un llampech, tant y tant que 's torna sech, y malalt y magre y groch, y combinant un mal joch queda pobre com un cuch, també jo á la fira 'l duch perque creyent ferse rich fins se queda sense abrich perque no es res més que un ruch.

L. C. CALLICÓ.

MALAS NOTICIAS.

¡No faltava sino aixó!...

¡Ves qué 'n treuhen los anarquistas y demás devoradors socials de volguer transformar la humanitat y las actuals condicions de vida!

¡Vés qué n' acaban los burguesos de defensar tan obstinadamente las sèvas posiciones y 'ls sèus privilegis!

¿A qué vé tot aquest treball, si ara resulta decididamente que 'l mon s' ha d' acabar?

En Flammarión, un francès que en aquestas negocis hi tè la mà trencada, 'ns ha donat l' infausta noticia. Aquesta inmensa bola que 'n dihem terra y que 'ns serveix de camp d' operacions, está destinada irrevocablement à anàrsen à can Pistráus.

Fins ara aixó del fi del mon no passava de ser una suposició més ó menos fundada.

Uns deyan que s' acabaria, altres afirmavan que no, altres arribavan à creure que encare que s' acabés, sempre quedaria un recó reservat per las personas quietas y morigeradas que volguesin continuar vivint.

Ara 'l dupte ha desaparegut. Lo sabi francès, per medi de compassos y números, y prenent las midas ab escrupulositat, nos treu tota esperansa de salvació: lo mon s' ha d' acabar irremissiblement, d' un modo matemátich, tal com dos y dos fan quatre.

Lo més sorprendent—si desde 'l moment que sabém qu' hem de morir hi pot haver res que 's sorprengui—lo més sorprendent, dich, es la manera inesperada com ha de finir la terra.

Las discutibles y fantásticas teorías que fins ara circulavan sobre la materia, no tenian cap forsa ni valor científich. Cada hù hi deya la sèva.

Que hi hauria una pluja de foch y cerillas encesas que consumiria 'l mon en cinch minuts.

Que passaria una estrella ab quia per davant de la terra, y ab una plantofada ¡paf! 'ns convertiria á tots en pols.

Que cauria una pluja que ho ofegaria tot, sense exceptuar los barcos, ni 'ls peixos, ni 'l clero.

Que 'l sol y la lluna y las demás estrellas se posarian á ballar una contradansa, donant cops de cap á la terra y esberlantla en trenta mil bossins...

Una infinitat de desatinos, alguns d' ells ingeniosos, altres simplement absurdos.

En Flammarión ha posat las cosas en son lloch. L' acabament del mon no ha de verificarse per combustió expontánea ni per art d' escamoteig.

Lo mon se morirá com los vells y 'ls pardals: de fret.

Aquesta gigantesca bala, cuberta avuy de boscos, carrils, palacios, cafés y caixas de préstamos; aquest mon deliciós plé de homes emponents, donas guapas y toreros distingits, s' ha de convertir senzillament en un mantecado.

La terrible conversió fa temps que 's va efectuant, sense que nosaltres nos hi haguessim fixat.

Ara qu' en Flammarión ha parlat, se comprén tot.

¡Es clar que cada any los hiverns son més llarchs y més crús!

¡Es clar que 'l fret, localisat avants en las regions polars, baixa lentament cap als trópichs transformant poch á poch lo clima de la terra!

Es lo génesis de la nostra conversió en gelats; es l' últim capítul de la vida de la terra, que comensa.

Las grans masses de gel que cubreixen los dos extrems de la esfera terrestre, van avan-

LA M DEL MES DE MAIG.

La gent del govern central ha fet aquesta inicial.

sant gradualment com una taca d' oli que s' escampa.

Avuy caminan un metro, demá un altre... y silenciosament, sense dir res á ningú, completan la sèva obra destructora, lo general refredament que ha d' acabar per deixar á tots los mortals tiessos y encarcerats com un rave.

Unicament nos ha de consolar una cosa. Lo moviment del glas es tan pausat, que per arribar á cubrir la terra empleará una pila de temps.

En Flammarión, contantho ab tota consciencia, calcula que d' aixó n' hi ha per 2 200,000 anys. ¡Dos milions y pico!

¿No troban que podém dormir tranquils?

MATÍAS BONAFÉ.

ACUDITS.

Se troban duas senyoras que han vingut á menos, y entre ellas s' entaula 'l següent diálech:

—Caramba, D.ª Frasquita ¡quánt temps que no la havia vista!... ¿Y qué tal, qué tal lo séu marit? ¿Encare tan ficat en la política?

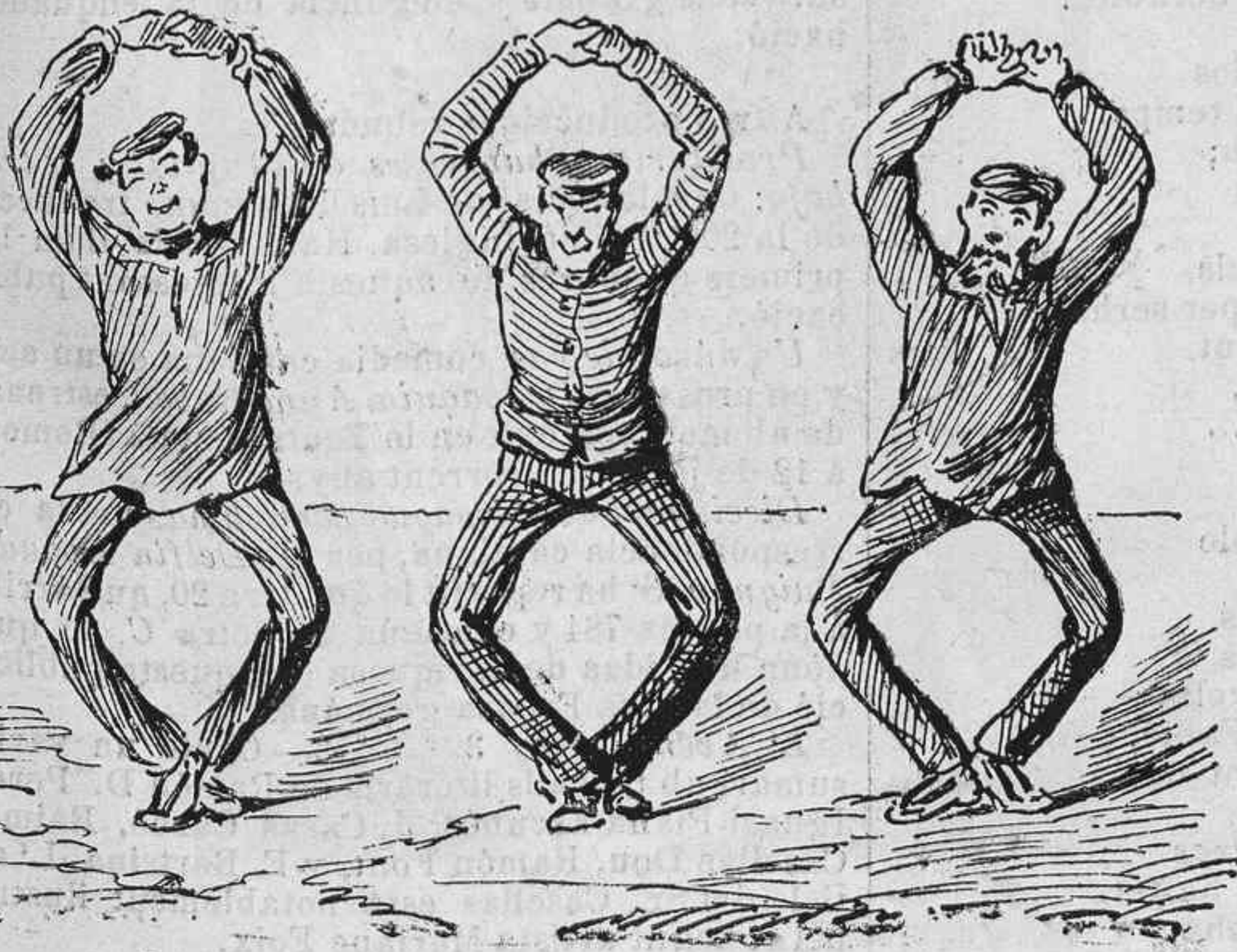
—Una mica massa: darrera de aquests partits hem quedat arruinats. Sort que ara li confiarán una cartera.

—¡Qué diu!... ¡Una cartera de ministre!

—No, senyora: vull dir que 'l farán conductor del tranvia.

XANIGOTS.

LO 1.ER DE MAIG
(Imitació del Charivari)

La nova figura dels rigodóns populars que 's ballarán.

Títul:—Los tres vuyts.

Mirant la vidriera de una botiga que diu «*On parle français*» exclama un crach:

—Home, no sé per qué no ho posan en espanyol, que aixís tots ho entendriam.

J. ABRIL VIRGILI.

A entrada d' istiu:

—Pepet, ¿y donchs ahónt vés á passar l' istiu?

¿A Massanet?

—No m' agrada semblant poble.

—¿Per qué?

—Perque Massanet es *massa-brut*.

SALDONI DE VALLCARCA.

—Escolti, senyoret,—deya un mosso de café á un parroquiá—¿que l' hi agraviat en alguna cosa?

—¿A mi? En res.

—Com que per Nadal no 'm va donar estrenas...

—Es que no m' agrada humiliar á ningú. Prou pena que n' has de tenir de ser mosso de café.

P. P. T.

PREGUNTAS Y RESPUESTAS MILITARES.

—¿Quins son los soldats d' Europa més fins y delicats?—Los suaus.

—¿Y 'ls més reptils?—Los dragóns.

—¿Y 'ls més enemichs de certas aus carnívoras?—Los guardias de corps.

—¿Quin es lo cos de la milicia més d' *armas tomar*?—Los gent-d' armes.

—¿Quins son á Espanya 'ls soldats més troneras?—Los gastadors.

—¿Y 'ls més geométrichs?—Los soldats de línea.

—¿Y 'ls més científichs?—Los enginyers.

—¿A quins se 'ls hauria de donar la llicencia?—Als cassadors.

—¿Quins son los més aduladors?—Los alabarderos.

—¿Y 'ls més balladors?—Los llanceros.

—¿Y 'ls més amichs de l' arrendataria?—Los coraceros.

—¿Y 'ls més salats?—Los guardia-civils.

P. TALLADAS.

PRETENSIO.

ALS VENERABLES MEMBRES DE LA R. A. E.

Senyors meus molt venerables:

avuy un escriptor vell
un favor vé á demanarlos
per quan ho comporti 'l temps.

Voldria ser académich;
y per xó prech á vostés
examinin si sòch digne
de puesto tan alt. y excels.

Los mérits que tinch per serho
los veurán molt fácilment.

Sòch literat, sòch poeta,
sòch filosofh, y ademés...

no conech lo catalá,

¡y de castellá no 'n sé!

pero tinch una admirable
facilitat en lo vers,

lo cap plé de consonants
y 'l cervell de moixonets.

Per exemple: si una volta
me ocorreix nombrá á Fabié,

tot seguit vé 'l consonant
darrera d' ell y dich: *re*.

Ni Cánovas ha vist *silvas*
com las que un servidó' ha fet.

Y á propòsit, si per xamba,
ab pòr murmuro *Antonet*,

altra volta 'l consonant
surt de món cap, y es: *xiulet*.

Item més: sòch conegut
y anomenat en excés...

lo mèu nom, de ma familia,
la quarta part bè 'l coneix.

Tinch un oncle qu' es canonje

y un cosí que n' es marqués;

vull dí que tinch influencia;

y aixó ja es un titul més.

Ja fa prop de quinze días
que m' entretinch component

lo discurs que 'ls hi faria,

hont no hi ha cap lo per le.

Sé bastanta ortografia.

¿Y qué més los hi diré?

¿Que critico ab entussiasme

tots los actes que no entench?

Aquestos son los meus mérits:

¡hi haurá, donchs, inconvenient

en que puga sé' académich

de la llengua... de vostés?

J. CARBONELL.

LLIBRES.

LOS MISTERIOS DEL MAR.—Formant part de la *Biblioteca Universal*, que junt ab la *Ilustración artística* y *El Salón de la moda*, vá publicant ab tant éxit la casa Montaner y Simón, s' ha repartit l' obra que porta aquest titul, qu' es una preciosa compilació de las produccions de Mangin, Fredol, Whympfer, Figuiet, Maury, Sourel y altres autors, feta ab notable claretat y método pèl conegut escriptor *D. Manuel Aranda y Sanjuán*.

La lectura del llibre resulta interessantíssima. Molts dels misteris que tanca 'l mar, aixís en l' ordre vegetal com en l' ordre animal, están clarament explicats, gracias á observacions científicas molt atinadas.

Respecte á condicions materials del llibre, basta dir que l' obra ha sigut editada per la casa Montaner y Simón, pera compendre que l' edició res deixa que desitjar respecte á gust, luxo, hermosura dels grabats y elegancia de la enquadració.

Altres produccions rebudas:

Proletarios y burgueses ó *El capital y el trabajo*: novela social de LUIS PUSCHINE, traducció de la 20.ª edició inglesa. Han vist la llum los primers quaderns de aquesta interessant publicació.

Un núvol de pas, comedia catalana en un acte y en prosa, de *D. Joaquim Ayné Rabell*, estrenada ab molt bon éxit en lo Teatre catalá (Romea) á 12 de janer del corrent any.

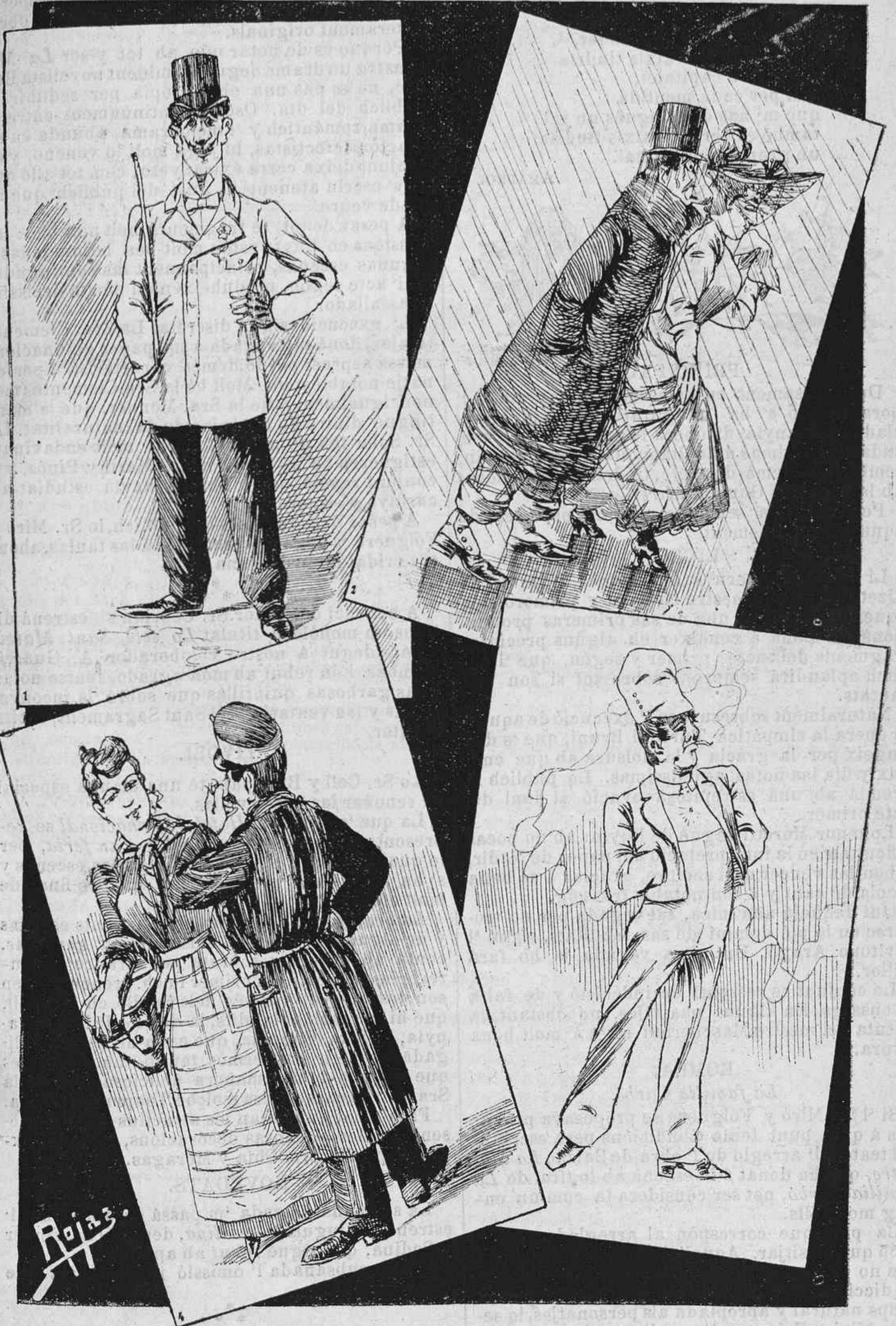
Diccionari de la lengua castellana, con la correspondencia catalana, per *D. Delfin Donadit Puignau*. S' ha repartit lo quadern 20, que arriba á la página 784 y continúa la lletra C, lo qual dona una idea de la riquesa de aquesta publicació de la casa Espasa germans.

L' Avenç.—Any 3.er n.º 3.—Conté un variat sumari ab traballs literaris de Ramón D. Perés, Ignasi Plana Escubós, J. Casas Carbó, Raimón Casellas Dou, Ramón Font, y F. Bartrina. L' article del Sr. Casellas está notablement ilustrat pèl conegut artista Mariano Foix.

RATA SABIA.

SOLOS Y DUOS. (Dibuixos de Rojas.)

Uns s' afanyan per buscarla,
los altres, temps há la tenen:
es alló que diu lo ditxo:
—Quan uns van, los altres venen.

À M' AYMADA.

Si tingués una pesseta
per cada bes que t' he fet,
es bèn cert qu' aixís tindria
un bonich capitalet;
y si per cada mentida
que m' has dit, tingués un ral,
també es cert qu' aixís tindria
un grandíssim capital.

AMADEO.

PRINCIPAL.

De aplassament en aplassament, aquesta es l' hora que no s' ha inaugurat encare la anunciada companyia d' ópera francesa, si bè, venudas las últimas dificultats que 's presentavan, sembla que demá, dissapte, tindrà efecte 'l debut ab la ópera de Gounod *Mireille*.

Per lo tant, la senmana pròxima parlarém de aquest aconteixement.

LICEO.

Li ha tocat lo torn à *I pescatori di perle* de Bizet. La mà del mestre elegant y primorós, en aquesta que sigué una de sas primeras produccions, se dona à coneixer en alguns preciosos fragments dels actes primer y segón, que 'l públich aplaudirà sempre... sobre tot si son ben cantats.

Naturalment sobresurt en l' execució de aquesta ópera la simpática Turconi Bruni, que 's distingeix per la gracia y la dolsura ab que emiteix y fila las notas agudíssimas. Lo públich la premiá ab una estrepitosa ovació al final del acte primer.

Lo tenor Moretti hagué de lluytar ab no pocas dificultats en la interpretació del paper de Nadir, sabentlas vencer casi sempre, gracias á sa bona escola de cant y á son notable frasseig.

Qui flaquejá una mica, tal vegada per no trobarse en lo plé domini de sas facultats, sigué 'l barítono Aragó. Un' altra vegada ja ho farà millor.

Lo conjunt se ressentí de indecisió y de falta d' ensaigs. En alguns passatjes, no obstant, la batuta del mestre Mascheroni rayá á molt bona altura.

ROMEA.

La familia Carbó.

Si 'l Sr. Miró y Folguera se proposava probar fins á quin punt tenia condicions pera escriure pèl teatro, l' arreglo de l' obra de Balzac *La Matrie*, que ha donat á la escena ab lo titul de *La familia Carbó*, pot ser considerada com un ensaig molt fells.

La part que correspón al arreglador deixa poch que desitjar. Aquell llenguatge de teatro que no tots los escriptors saben dominar, aquella dicció nervuda y plena de relléu y al mateix temps natural y apropiada als personatjes, lo senyor Miró y Folguera l' emplea com un element que li sigúes propi, com si tota la vida no hagués fet altra cosa.

De manera que l' escriptor dramátich existeix, y 'l seu primer ensaig nos dona dret á esperar qu' empleará sas notables condicions en obras enterament originals.

Perque es de notar que ab tot y ser *La Madrastra* un drama degut a l' eminent novelista Balzac, no es pas una obra propia per seduhir al públich del dia. Oscila continuament entre 'l drama romántich y 'l melodrama, abunda en situacions efectistas, hi juga molt lo veneno, y en conjunt deixa certa extranyesa, com tot alló que no s' escriu atenent al gust del públich que ho ha de veure.

A pesar de tot, tè fragments molt notables: las passions en lluyta están molt bèn bosquejadas y algunas escenas, principalment las contingudas en l' acte segón, produheixen un efecte decissiu, avassallador.

L' execució sigué discreta. La Sra. Clemente (major) doná tal vegada á son paper entonacions massa aspras: per lo demés caracterisá 'l personatge notablement. Molt bé la Sra. Clemente (menor) igualment que la Sra. Monner, que 's mantingué dintre de la tónica de la naturalitat. Lo Sr. Soler feu un general Carbó molt endavinat: estigueren bè 'ls Srs. Borrás, Martí y Pinós, y 'l conjunt revelá que l' obra s' havia estudiat ab carinyo y esmero.

A pesar dels aplausos del públich, lo Sr. Miró y Folguera 's negá á presentarse á las taulas, ahont era cridat ab insistencia.

* *

A benefici del actor Sr. Cebrian s' estrená diluns un monólech titulat *Lo seté, Sant Matri- moni*, degut á nostre coloborador A. Guasch Tombas. Fou rebut ab molt agrado, fentse notar unas garbosas quintillas que sobre 'ls inconvenients y las ventatjas del Sant Sagrament, recita l' autor.

TÍVOLI.

Lo Sr. Coll y Britapaja tè una manya especial en renovar las obras vellas.

La que 's titulava *Hotel Internacional* se representa avuy ab lo titul de *La gran feria*, per lo qual han sigut modificadas algunas escenas y s' ha afegit á la producció un quadro final de molt efecte.

La gran feria, apart de sas xispejants escenas y de algunas pessas de música molt garbosas, conta ab elements sobrats per atraure concurrencia al Tivoli. En primer lloch, prenen parten son desemepeyo, ademés dels Sr. Boch y Ripoll, que hi son molt aplaudits, la *divette* de la companyia, la Srta. Segovia, que cada nit se véu obligada á repetir un hermós tango. La veritat es que 'l canta de una manera deliciosa. També la Sra. Leyda caracteriza molt bé 'l paper de inglesa.

Finalment aumentan los atractius de la representació dos preciosas decoracions, pintadas expofés per los Srs. Chia y Moragas.

NOVEDATS.

La senmana passada 'm passá desaperebut l' estreno del juguet *Messalina*, degut al Sr. Ferrer y Codina, que sigué rebut ab aplauso.

Queda subsanada l' omissió involuntaria que vaig cometre.

* *

Continúan los ensaigs de *La Viudeta* del senyor Pin y Soler, anunciantse pera 'l pròxim dimars l' estreno de aquesta nova comedia.

CATALUNYA.

La gran novetat es lo debut de la banda de cornetas femeninas, vingudas expressament a Barcelona, pera amenisar las representacions de *El chaleco blanco*.

Conegudas las tendencias de una part del públich, hi ha que confessar que 'l senyor Cereceda al organisar la citada banda va demostrar que sabia ahont tenia la má dreta. A lo menos los resultats corresponen a las sévas previsiones. Y 'l resultat principal es que desde que al *Eldorado*, la banda de cornetas que presideix la senyora Mariscal toca *llamada*, lo teatro s'ompla cada nit de gom a gom.

A veure ara quina se 'n pensan.

GAYARRE.

No he vist *La gata de oro*, y sòls per boca de ganso puch indicar que l'obra no val de molt los quartos que s'han gastat en anunciarla.

Es, segons m'asseguran, un eco atenuat de aquellas comedias de màgica que un temps sigueren l'encant de la gent menuda.

Lo públich esperava alguna cosa més de la empresa de aquest teatro.

CALVO-VICO.

La *Almoneda del diablo* hi ha portat gent. Qu' es lo que la empresa queria demostrar.

FOLIES-BERGERE.

Aumenta de dia en dia la afició del públich a concorre aquest local.

Apart de un infinitat d'atractius, com un ventriloque, uns americans que fan la *mar de gatas* y uns agradables *fantoches*, crida especialment la atenció de la concurrència la simpática Mlle. Zelig Weil, una verdadera notabilitat en lo género *diction* y en las cansonetas lleugeras, que cada vespre ha de repetir entre tempestats d'aplausos.

N. N. N.

¡PASTARADA!

L' Eudalt y l' Ambrós son dos joves a carta cabal, y 's portan carinyo tal, qu' es l' Eudalt tot de l' Ambrós y l' Ambrós tot de l' Eudalt.

GENT PREVINGUDA.

—Ahont va, donya Rosa?
—A comprar unas estisoretas...
—¡Ay, no 's comprometi aixís! ¡miri que aquests días no se 'n poden comprar d'armas!

Y sent aquell molt replé y aquest prim, no se 'm alcansa com van junts, puig la gent que los repara, al punt diu:—Tè, *don Quijote y Sancho Panza*.

Dóna la casualitat que del cap son molt agèns a tanta desigualtat. (Ja 's veuran los procedents motius d' eixa salvetat.)

De idénticas aficions, viuen exempts de tramoyas, sense inquina ni qüestions, sempre y quan sas discussions no versin sobre las noyas.

Puig l' Ambrós tan sols está per las primas, l' Eudalt no, per ell com més greix milló; potsé' aixó 'ls ho inspirará la ley de compensació.

L' altre nit, mentres anavan per la Rambla, los dos junts, van veure que 's passejavan dugas noyas, qu' alarmavan, ab sa gracia, als transeunts.

L' una per lo rodanxona era lo més incitant, l' altra, primeta y bufona,

sense ser cap mossetona,
era un tipo interessant.

(La prima, he de fer present
que anhela un marit bèn gras,
es di, un digne complement,
en tant que l' altra, es lo cas
que 'l vol del tot diferent.)

Alentats ells reparant
qu' ellas miravan sens trèva
y ab una insistencia gran,
tot xano xano las van
seguir fins á casa séva.

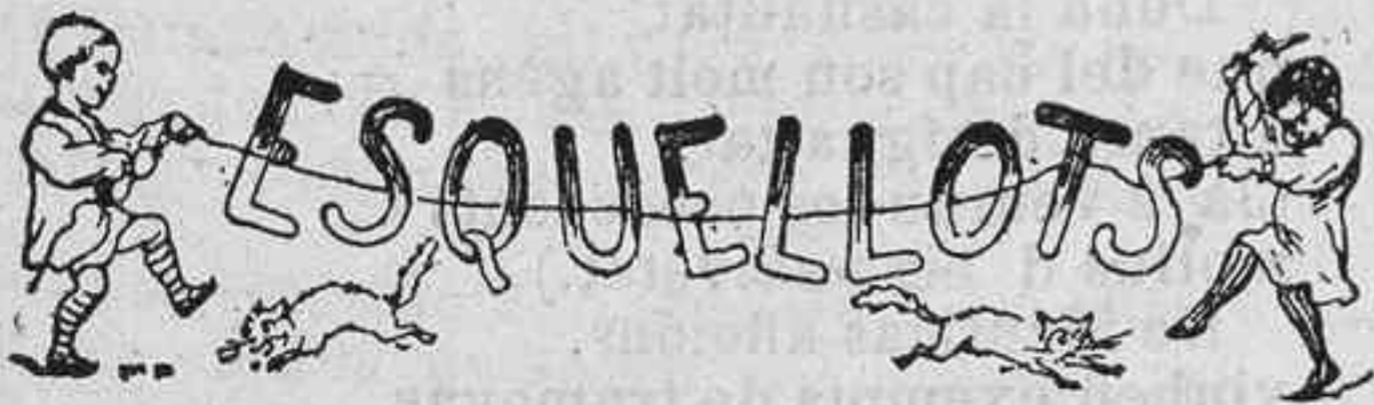
Allí no sé còm va aná,
pro 'l cert es que al quart escás
van ab la raspa parlá,
enterantla de pe á pá
de tot lo que feya al cas,

la qual immediatament
va corre escalas amunt
trasladant en un moment
á las noyas, punt per punt,
quan li havian fet present,
repetint, que de las dos,
á la més prima aspirava
(tot referintse á l' Ambrós)
lo senyoret que portava
lo sombrero blanquinós
y qu' era, per consegüent,
l' altre dels que las seguían,
de la grassa 'l pretendent;
afectes que, exactament,
als d' ellas corresponían.

L' endemá, ab boja passió,
tot fent ells l' os pèl carré,
ellas surten al balcó
los veuen, los miran bè...
mes ¡oh, crudel decepció!
rompent d' una revolada
los *cupidinescos* llassos
parats en la nit passada,
van las dos á la vegada
clavá'ls la porta pèls nassos.

¿A qué fou degut tan gros
cambi? Pues res, á un total
idem de barrets fatal;
¡l' Eudalt duya 'l de l' Ambrós,
y l' Ambrós lo de l' Eudalt!

PIRIPICHIO.

ADVERTENCIA.

En virtut del adelanto de traballs
que exigeix lo 1.er de maig, lo número
de **La Esquilla** de la senmana que vé
sortirá 'l dimecres, día 29 d' abril.

Ja son lley de Barcelona las novas ordenansas
municipals.

De moment s' intruduheixen algunas novas
costúms, que no sé, en veritat, quín resultat po-
drán donar.

En los días festius ne podrán circular carros,
ni carretóns, á no ser que vajan provehits de un
permís especial del arcalde.

No 's permetrán renyinas de gossos, ni de galls,
ni de cap mena d' animals.

Un dúpte se m' ocorre: ¿Las renyinas entre
ómnibus y tranvías, serán permesas?

* *

Una innovació.

Las criadas de servey deurán pendre una car-
tilla que 'ls será facilitada en las oficinas muni-
cipals.

Y ara escóltin, que la cosa val la pena de pèn-
drela en compte:

Fa ja una porció de días que las ordenansas
municipals están vigents, y algunas criadas s'
han presentat á la Casa Gran en busca de la car-
tilla.

¿Y saben qué 'ls han respost?

—Passin un altre día, perque las cartillas aquei-
xas encare no están impresas.

Gran manera de demostrar lo respecte á las
novas ordenansas municipals.

Ja podém dir que 'ls mateixos que las fan, son
los primers que se 'n riuhen.

Segueixen los descubriments de petardos.

Los últims que s' han efectuat, ha sigut á Gra-
cia... y 'ls petardos tenian la forma de peras.

¿Confitadas ó sense confitar?

Escenas propias del temps:

Un periódich de Madrit, diu:

«Ahir al matí, en la iglesia de Sant Joseph,
cridá l' atenció dels fiels una comtesa, gran d'
Espanya, que 's presentá ab un hábit de frare
franciscá, lligada á la cintura una corda tosca,
y que va orar ab gran devoció.»

M' hi jugo 'l coll que la tal comtesa havia lle-
git las *Pequeñeces* del Pare Coloma.

Perque no sembla sino que segueix las petja-
das de alguna de las heroínas de la ruidosa no-
vela.

¡Quina situació més trista la de certas peca-
doras!

Odiosas quan pecan, y arxi-ridículas quan s'
entregan á la penitencia.

* *

Continuém.

A Godella (Valencia), está eridant l' atenció de
la gent carrinclona la presencia de un italiá no-
menat Giuseppe Chiapusso, que va per aquell po-
ble, ab los peus descalços, ab hábit de franciscá
y carregat de petxinas, á tall de pelegrí.

L' home, que de més á més lluheix una gran
caballera rossa, no menja més que una vegada al
día, passa tot lo temps á la iglesia, ajonellat, fins
al extrém de que als genolls ja se li han format
duricias, y quan se fa fosch, se retira á dormir á
una cova situada en aquell terme.

Ara no calculin sino qué seria 'l mon, si tots
los mortals se decidissen á emplear aquest mateix
método de vida pera guanyar lo cel.

La *huelga* permanent seria aixó.

* *

Ultim capítul:

Dos senyoretas de Madrit, de la més alta aris-
tocracia, han tingut un *lance* á floret.

Una d' ellas n' ha sortit ab una ferida á la má.

Objecte de la qüestió: 'l mateix que va desig-
nar Quevedo, encare que ab lo sexo cambiat.

Lo célebre escriptor satírich preguntava:—
¿Quién es ella?

En cambi, avuy es qüestió de preguntar:—
¿Quién es él?

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix)

—Pero, dona, ¿no compréns qu' ets massa criatura per anar á veure aixó de *La casa del oso*?... ¡Prou que tindrás ocasió de véureu y hasta de cassarne tú mateixa, quan sigas més gran!

Ell es un xicot molt guapo y retretxero, y aixís déu ser per tenir la sort de causar aquests estragos en lo cor de las donas.

Vaja prenent apuntes *Pare Coloma*.

Encare quedan donas guapas y apassionadas per convertir.

Barcelona es la terra de Penélope.

Lo distintiu de l' administració municipal es un fer y desfer.

Y la roba son los jardinets instalats en diversos punts del Ensanche.

Los de la plassa de la Universitat, los de la plassa de Urquinaona, los de la plassa de Tetuán eran bonichs tal com estavan ¿veritat? Donchs ja 'ls están desfent y cambiant de forma. Fins que 'ls donará la gana de tornarlos á arreglar de la mateixa manera en qu' estavan.

Gran ganga pèls jardineros municipals.

Hi plantan flors y hi cullan naps.

Acabo de veure 'ls cartells de la corrida de toros que s' ha de donar diumenje, en los quals s' hi anuncia al espasa *Minuto*.

Y no obstant, la empresa deu saber lo que sab tothom: que 'l tal *Minuto* difícilment podrà torejar, perque 'l diumenje últim va tenir una desgracia á la Plassa de Madrid.

De manera, que com acostuma á ferho massa sovint l' actual empresa, en la próxima corrida

de diumenje, qui corra realment lo gran perill de ser toreat es lo públich.

*
*
*

Y á propòsit de *Minuto*.

Mazzantini havia de donarli la alternativa.

Ja 'l novell matador havia agafat los trastos, ja brindava davant del palco de la presidencia, quan lo toro, que devia ser curiós, per sentirlo millor se li va acostar un xich massa, veyentse forsat á saltar la barrera; pero va ferho ab tan mala sort, que 's clavá l' espasa á l' anca.

De manera que *Minuto* no ha rebut encare l' alternativa de torero.

Lo que ha rebut es l' alternativa de toro.

Veig en un periódich que á Inglaterra s' ha posat de moda 'l menjar flors de diferentas menas de planta.

Si la moda cundeix, lo qual es molt probable procedint d' Inglaterra, no n' hi haurá pochs de joves de la goma que s' alimentarán menjant lilas á tot pasto.

Prompte veurá la llum un nou llibre de Apeles Mastres, qual impresió, segons noticias, está ja molt adelantada.

Se tracta de un poema que porta 'l titul de *Gaziel*.

Es inútil dir que la edició será espléndida,

APLICACIO DE LAS NOVAS ORDENANSAS.

—¡Es mentida!—¡No, senyor!
 —¡Malviatje 'l cap de ta tía!
 —Creo qu' esto es un renech:
 véngase V. á l' arcaldía.

anant ilustrada ab hermosos dibuixos del mateix autor.

Un senyor, qual nom no coneix, publica en lo *Diari de Barcelona* un comunicat resucitant las condicions, mitjantsant las quals va ser cedida al Ajuntament la Ciutadela.

Las condicions son tres:

«Primera: Tots los gastos de demolició fets y per fer deuen anar á càrrech de la Corporació municipal.

«Segona: L' Ajuntament acepta la responsabilitat de indemnizar als propietaris qu' en forma legal justifiquin los seus drets.

«Tercera: L' Ajuntament se compromet á construir per son compte lo quartel ó quartels que sigan necessaris per allotjar lo número de soldats de la ordinaria dotació de la Ciutadela.»

Si las condicions estipuladas son aquestas, podém dir qu' hem fet lo negoci de 'n Robert ab las cabras.

Hem tirat á terra la Ciutadela... lo qual sempre es un entreteniment, no tenint res més que fer.

Hem construït quartels nous de trinca y ab totas las comoditats, perque las forsas de la guarnició 's xalessin... lo qual sempre es un acte de generositat.

Y ara, comensant pèl marquès de Ayerbe, van sortint propietaris que 'ns diuen:—Aquests terrenos que tants sacrificis te costan, ja tenen amo. Los amos de aquests terrenos som nosaltres... Y vaja, aquesta es la més gran de las satisfaccions que 'ns poden cabre.

* * *

¡Pobra Pubilla!

Per ella tot l' any es los Ignocents.
 O á lo menos tot l' any li penjan la llufa.

L' extrém de la modestia per un artista ¿saben quin es?

Vostés dirán:—Será, sens dupte, no sortir á las taulas, per més que 'l públich, entussiasmat, s' esgargamelli cridantlo.

—No, senyors: hi ha una cosa més extremada.

Demanin informes al cantant, paisá nostre, don Jaime Bachs: ell los hi explicarà.

Fins ara 'l Sr. Bachs passava per barítono; donchs ara, tot d' un plegat s' ha descubert qu' era tenor, y com á tenor cantarà en lo successiu.

Vejin si la modestia de un artista pot arribar més enllá.

S' ha descubert que la sanch de cabra es un gran presservatiu contra la tissis.

Aixó farà que 's modifiqui essencialment lo teatro Lirich.

Quan una prima-donna canti la *Traviatta*, ja no conmourá á ningú.

Los partidaris del progrés de la ciencia mèdica, dirán:

—Ella se 'n tè la culpa. ¿Qui no li fa cantar la *Dinorah*, que á lo menos podria fer us de la sanch de la cabreta?...

En un article que publicava dias enrera 'l *Diario de Barcelona*, s' hi llegia:

«La autorizada pluma de nuestro Director ha examinado en el *Diario* CON ADMIRABLE CLARIDAD, la situación política de Chile.»

¡Con admirable claridad!

Y ho diuen ells mateixos.

Jo 'm creya que 'l *Diari* era de ca 'n Brusí; pero veig per las senyas qu' es de ca 'n Alabao.

UN QUE NO S' HI AMOHINA.

Com que no treballa gota
 y 's passeja hivern é istiu,
 está clar, del socialisme
 se 'n riu, lo tranquil, se 'n riu.

Rambla del Mitj, n.º 20

LLIBRERIA ESPANYOLA

BARCELONA.

LEY VIGENTE

para elección de

CONCEJALES

Un tomo en tela, Ptas. 1'50.

CARTILLA ELECTORAL

ajustada á la vigente

LEY DEL SUFRAGIO

En rústica, Ptas. 0'50. — Tela, Ptas. 1.

Obra nueva de EDMOND DE GONCOURT

Les frères Zemganno

OBRA MAGNÍFICAMENTE ILUSTRADA POR APELES MESTRES

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

Está agotantse la nova obra de C. GUMA

UN VIATJE DE NUVIS

Humorada en vers, ab dibuixos del popular M. MOLINÉ

Un tomet en 4.ª, esmeradament imprès, 2 ralets per tot arreu.

Obra nueva

UNA FASE DE LA CUESTIÓN SOCIAL

ESTUDIO DE ACTUALIDAD, POR J. VILA

Un tomo de 225 páginas, Ptas. 1.

Está per sortir

GAZIEL

per APELES MESTRES
POEMA
ILUSTRAT PER L' AUTOR

XAVIER DE MONTEPÍN

EL MARIDO DE MARGARITA

(LOS DRAMAS DEL ADULTERIO)

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

Próxim á publicarse

PESSIGOLLAS ÍNTIMAS

per M. Figuerola Aldrufeu.—Valdrá un ralet.

JOSÉ ESTRAÑI

CARTAS INFERNALES

EN VERSO Y PROSA

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

TRATA DE BLANCAS

NOVELA ORIGINAL POR

EUGENIO ANTONIO FLORES = Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

FREDERICH SOLER (Serafí Pitarra)

NITS DE LLUNA

Ilustradas per J. LLUIS PELLICER
AB UN PRÓLECH DE VALENTÍ ALMIRALL
Preu 2 pessetas

AVIS IMPORTANTÍSSIM

LA PRÓXIMA SENMANA SORTIRÁ

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

lo dimecres, día 29

Vegis lo primer ESQUELLOT

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—*Ca-dà-ver.*
2. ID. 2.ª—*Car-pañ-ta.*
3. ANAGRAMA.—*Barco-Carbó.*
4. SINONIMIA.—*Arquet.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Bonastre.*
6. GEROGLÍFICH.—*Dos ous vint cèntims.*

XARADAS.

I.

Tararí... tarí... tarí...
L' última nova rebuda
me diu que Cuba es venuda
per un *tercera* de ví.
Hi ha qui diu que l' han cedida
per una tersa de llús,
y algún altre gamarús
per una figa pansida.

Mes, per có dos penséu mal,
la culpa, es cert, no la tè
ni 'l Isasa, ni 'n Fabié,
ni 'n Solesio, ni en *Total*.

¡Hul... Ells si que ¡pobres criaturas!
son enemichs de maldat,
son àngels de caritat,
son manantials de ternuras.

La sèva honradés trepitja
qui ab tal *nota* 'ls emborrona...
se l' ha venuda la dona
per un *hu-dos* de fer mitja.

Aixís podrán procedí'
contra 'l verdader culpable
de mal tan irreparable...
tararí... tarí... tarí...

AMADEO.

II.

No faria may dejuni
tenint *uni*;
no hi ha qui á mí m' enamori
com la *dori*;
y vocal, sens que t' enceri,
es la *teri*.

Tindria molt poch senderi
si 't digués qu' es; mes per xó,
qu' es ópera 't puch dir jo
juntas *uni-dori-teri*.

DOMINENGO BARTRINANGA.

ANAGRAMA.

En *Tot*, qu' estava de broma,
un dia de professó,
deya:—«¡Al bon *total* de gomal!»
y eran trossos de cartró.

UN SALTA-PINS.

ACENTÍGRAFO.

Una tarde d' istiu que jo dormia
ajegut sobre 'l *tot*, plé d' apatia,

SOCIALISME CONYUGAL.

—¿Cóm es qu' encare no 't llevas?
—Perque no hi reposat prou:
per descansar las vuyt horas,
me toca alsarme á las nou.

me va saltá á la cara un gros gripau,
que sortí brut de llot de dins del cau,
tan lleig y tal *tot* feya de mirar
que ab un xich més arribo á vomitar.

SALDONI DE VAILCARCA.

TRENCA CLOSCAS.

CLARA DED.

BARCELONA.

Formar ab aquestas lletas lo nom de un autor.

K. K. T. LL

INTRINGULIS.

Buscar una paraula que trayentli cada vegada una lletra del davant, resulti:

- 1.ª: Animal.
- 2.ª: Id.
- 3.ª: Consonant.

A. C. Y BARRETINA.

GEROGLIFICH.

C

gram gram

III

I

E. SUNYÉ Y S. LOPEZ.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.